دیسانەوە دەربارەی گەندەڵیەکانی لقی کەرکوکی سەندیکای ڕۆژنامە نوسان

محەمەد حسێن
muhemedhusen@yahoo.com

ماوەیەکە کەم و کوڕی و گەندەڵی لەکارەکانی لقی کەرکوکی سەندیکای ڕۆژنامەنوساندا بۆتە جێگەی باس و ڕەخنەی گەلێك ڕۆژنامەو ماڵپەڕەکوردیەکان , تازەترین ئەوبابەتانەی لەم بوارەدا نوسرابێت بابەتەکەی (کاك کامیل ساڵەیی لەژمارە 186 ی ڕۆژنامەی هەواڵدا , بەناونیشانی "سەندیکای ڕۆژنامە نوسانی کەرکوك ناعەدالەتی لەیەکەم تاقیکردنەوەی دەسلاٌتدا "و بابەتێکی تری برادەرێك بەناوی ڕۆژنامە نوسێکی کەرکوکی بەناونیشانی " کۆمەڵگای خێڵەکی و .. سەندیکا گەلێکی خێڵەکیانە تر ! " لەژمارە 22 ڕۆژنامەی کۆڕی تێکۆشاندا بلاٌوبۆتەوە . بەگشتی ئەم بابەتانە ڕوپۆشیان لەسەر چەند دیمەنێکی تری گەندەڵیەکانی ئەم دواییەی لقی کەرکوکی سەندیکای ڕۆژنامە نوسان هەڵداوەتەوە . دیارە بابەتەکان بۆخۆی جێی دەستخۆشیە , ناکرێت کەم و کوڕی و گەندەڵی لەشوێنێکی وەهادا بەسەر ئەوکەسانەدا تێبپەڕێت وائەهلی قەڵەمن . بەلاٌم نەگبەتیەکە ئەوەیە لەوەتەی لقی کەرکوکی ئەم سەندیکا دروست بووە کارێکیان نەکردووە لەوسەرەکەیەوە بەڕوسوری لێی دەرچوبێتن , هەمیشە دوای هەر کارێکیان هەراو زەنایەکی میدیایی دروست بووە لەسەر گەندەڵی و کەم و کوڕیەکانیان . باوەڕم وایە گەر لەسەر ئەم ڕەوتەی کارکردنیان بەردەوام بن ئەوا هیچ دورنیە لەداهاتودا کۆمەڵێك ڕۆژنامەنوس دروست ببن کەپسپۆریان بەس توێژینەوەو چاودێری گەندەڵی بێت لەم ڕێکخراوەngo ی کەرکوکی کلۆڵدا . ئەوی ئەمەوێت لەتەنیشت نوسینەکانی ئەو برادەرانەی تردا بیڵێم ئەوەیە کە حکایەتی گەندەڵی لەم لقەی سەندیکای ڕۆژنامە نوساندا زۆر لەکاتی دابەشکردنی زەویەکانی ئەم دواییە کۆنترە , بەڵکو هەر لەیەکەم هەنگاوی دروستکردنیەوە ئەم لقە بەشێویەکی گەندەلاٌنە دروست بووە . ئەوەیشی ئەمڕۆ دەیبینین و خەڵکانێك لەسەری هاتونەتە دەنگ ئەنجامی کەڵەکە بونێکی بەردەوامی گەندەڵیەکانی پێشتری ئەو بەڕێزانەیە کە لقی کەرکوك ئەبەنە ڕێوە , هەر وەها بەردەوامن لەسەری و بۆیشیان دەست ئەدات وەك ئەوەی مێشێك میوانیان نەبێت . من بۆئەوەی هەر لەبنەڕەتەوە بەکێشەکاندا بێمەوە و ئەو سەرەتا گرنگەمان لەیادنەچێت کەئەم لقەی لەگەندەڵیدا غەرق کردووە , پێم خۆشە لەسەرەتاو خاڵی دەست پێکردنی لقی کەرکوکەوە دەست پێبکەم .

کەیەکەم کۆنفرانسی ئەم لقە بەسترا چەند حیزبێك بەهەمان میکانیزمە کۆنەکەی بەرەی کوردستانی سەرەتای نەوەتەکانی سەدەی ڕابردووەوە , کەوتنە براو بەش کردنی پۆستەکانی ئیدارەی لقی کەرکوکی سەندیکا , (ڕێکخراوێکیn g o یش بەم جۆرە دروست بکرێت ئاشکرایە جدیەت و کەڵك و فەڕی چیەو بۆکێیە و چۆن دەبێت) , بۆئەوەی ئەم کارەشیان بۆمەیسەر ببێت کەوتنە بانگهێشت کردنی خەڵکێکی زۆری دور لەکاری ڕۆژنامە گەری بۆکۆنفرانسی یەکەم و هەر لەبنەڕەتەوە تێکەڵی و پێکەڵیەکیان کرد لەنێوان ئەوانەی بەڕاستی ڕۆژنامە نوسن + ئەوانەیش پاسەوانی تایبەتی بەرپرسێکن کەبانگهێشت کراوە بۆئەوەی ببێتە ڕۆژنامە نوس . دیارە ئەم بانگهێشتکردنانەیش بەڕادەی مەحسوبیەت و نزیکایەتی لە حیزبە پێکهێنەرەکانی سەندیکاوە خەڵکانێکی تایبەتی ئەگرتەوە !!. کێشەکە ئەوە نیە خەڵکانێك کەڕۆژنامە نوسی پیشەیان نیە بۆچی ئەیانەوێت ببنە ئەندام لە ڕێکخراوێکی بەناو (N G O) دا کەبەحسابی خۆی تایبەتە بەپیشەی ڕۆژنامە نوسیەوە , بەڵکو ئەوەیە لەبەرژەوەندی کێدایە سەندیکای ڕۆژنامە نوسان ئەو کەش و بارە دروست بکات ڕۆژنامە نوسێك و کەسێك کە هیچ پەیوەندیەکی بەم پیشەوە نیە لەهەمان ڕێکخراودا ببنە ئەندام ؟ بۆچی هەر ئەبێت لەکەرکوکیشدا ئێمە ئەزمونە

سەقەتەکەی ڕێکخراوە کارتۆنیەکانی هەولێرو سلێمانی دووبارە بکەینەوە کە ئەمڕۆیان لەهەموو کاتێك زیاتر بێکەڵکیان دەرئەخات . بۆچی ڕۆژنامە نوسان نەتوانن ئەزمونێکی جیاواز لەشێوازە سواوەکانی ڕێکخراوە (n g o)حیزبیەکان دروستکبەن , کەلەکاتێکدا کەرکوك بۆکورد بەرلەهەموو شتێك پێویستی بە دروستکردنی ئەزمون و نمونەی جوانترهەیە بۆئەوەی نیشانی (ئەو)ەکانی تری بدات کەلەو شارەدا لەگەڵی ئەژین , نەك ئەوەی فەشەل و سواویەکانی هەولێرو سلێمانی تیا دوبارە بکرێتەوە , وەك ئەوەی لەئەزمونی سەندیکادا بینیمان . بەدڵنیایەوە مێژوویی دووساڵی ڕابردوی ئەم لقەی سەندیکا وەڵامێکی ڕونی ئەم پرسیارانەمان ئەداتەوە ..

بەهەرحاڵ مەسەلەی (بەربەنیوەیی) و زەوی وەرگرتن بەو جۆرەی لەوتارەکەی کاك کامیلدا هاتووە (کەگوایە کابرایەك لەبنەسلاّوە بۆخۆی دانیشتووەو بەدووکوت لەکەرکوك زەویان بۆ وەرگرتووە) ئەم شتانە دەچێتە چوارچێوەی وردە گەندەڵیەکانەوە , ئەم سەندیکا کێشەی کەینونەیی و گەورە تری هەیە , پێش هەموو شتێك گرفتی ئەم سەندیکا لەوەدایە مانایەکی بۆکاری مەدەنی ڕێکخراوەی نەهێشتۆتەوە , بێمانا ترین فۆرمی ڕێکخراوەیی n g o ی لەخۆیدا بەرجەستە کردووە , یەك هەنگاو نەهاتۆتە ئەم دیوی ئەو مۆدێلەی لەسلێمانی و هەولێر حیزبەکان بۆجوتیاران و مامۆستایان و کرێکاران دروستیان کردووە , تاڕادەیەك دواکەوتوو تریشە . گەر تەماشای ڕێکخراوە پیشەییەکانی تر بکەین لەکوردستاندا , قەت کەسێك نابینرێت پارێزەر نەبێت و ئەندام بێت لەسەندیکای مافپەروەراندا , مامۆستا نەبێت و ئەندامی یەکێتی مامۆستایان بێت , جوتیارو کرێکارو پزیشك و ئەندازیارو ... هتد بۆهەموو توێژەکانی تریش هەروا , چونکە پێویستە هەر هاووڵاتیەك لەسنوری هاوپیشەکانی خۆیدا کار لەگەڵ ڕێکخراوێکدا بکات بۆدابین کردنی مافە پیشەییەکانی , نەك وەك ئەو تێکەڵیەی سەندیکای ڕۆژنامە نوسان دروستی کردووە . باشە ئەی چ حیکمەتێك لەوەدایە ئەم ژمارە بەرفراوانەی خەڵکی کوردستان ڕویان کردۆتە سەندیکا بۆ بون بەئەندام , بۆچی ئەندام بوون لەم سەندیکادا ئەوەندە جازبیەتی هەیە و داوای لەسەرە , لەکاتێکدا هەموو ڕۆژنامە نوسانی کوردستان شاهدی بێ هەڵوێستی ئەم سەندیکان لەبەرامبەر ئەو پێشێلکاریانەی بەرامبەر ماف و کەرامەتیان ئەکرێت . زۆر بەسادەیی ئەوە **گەندەڵیە** هێندە ئەم سەندیکای خۆشەویست کردووە لەبەرچاوی خەڵك . تەنها لەبەر ڕۆشنایی ڕێسای گەندەڵیشدا ئەتوانین لەم دیاردەیە تێبگەین . ئەو ڕۆژنامە نوسانەی پێویستیان بەسەندیکایەکە لەکامێرا زەوتکردن و زیندانی کردن بیانپارێزێت , تائێستایش لەدەرەوەی ئەم سەندیکا بۆ ئەلتەرناتیفی تر ئەگەڕێن , لەبەرامبەریشدا خەڵکانێکی تر , بۆئەوەی پارچەزەویەك وەربگرن , یان ساڵەکانی خزمەتی فەرمانبەریان زیادبکەن , یان ئەو سەرمایە ڕەمزیە بەدەست بێنن کەلەوانەیە کاری ڕۆژنامە نوسی لەم وڵاتەدا بۆمرۆڤی دابین بکات , بەهەڵپەوە ڕویانکردۆتە ئەم سەندیکا . کەواتە کێشەی برادەرانی لق هەر ئەوە نیە لەبەڕێوە بردنی سەندیکادا گەندەڵن , بەڵکو وێنەی ڕۆژنامە نوسیشیان شێواندووە . هاوکێشەکە بەم جۆرەیە :-

بەشێکی زۆری ئەو ڕۆژنامە نوسانەی لەشوێنی ڕوداو و ڕوماڵ کردنی هەواڵدا تێهەڵدان و سوکایەتیان پێ ئەکرێت , وا نازانن ئەم سەندیکا نوێنەری خواست وداواکانیانە , لەبەرامبەریشدا سەندیکا ڕوبەڕوی شاڵاوی خەڵکانێکی زۆری دور لەکاری ڕۆژنامە نوسی بوەتەوە , کەلەڕاستیدا پێویستیان بەوە نیە ببن بەئەندام لەم سەندیکادا . ئەم هاوکێشەیە هێندە سەیرو عەجیبە باوەڕناکەم لەم جیهانەدا هاوشێوەی بدۆزینەوە ,

کاتی خۆی من لەژمارە (190) ڕۆژنامەی هاوڵاتی و , خەڵکانێکی تریش هەبوون لە چەند شوێنێکی تر قسەیان لەسەر ئەم سەرەتا خراپەی دروستکردنی لقی کەرکوکی سەندیکا کرد , بەگشتی هەموان گلەییان هەبوو لەو کێشانەی کە پێشتر باسم کرد و هەندێك گرفتی تر کە پەیوەندی بە کۆکردنەوەی خەڵکێکی زۆرو بۆرەوە هەبوو کە ڕۆژی بەستنی کۆنفرانس بانگکرابون بۆئەوەی نفوزی حیزبە پێکهێنەرەکانی کۆنفرانسی پێ بەهێز بکرێت . من نازانم سزاو (عیقاب الشدید) لقی کەرکوك چی بوو بۆئەو نوسەرانەی تر کەبەدیدێکی ڕەخنە گرانەوە یەکەم کۆنفرانسی لقی کەرکوکی سەندیکایان هەڵسەنگاند , بەڵام شێرە کوڕانە تۆڵەی خۆیان لەمن سەندەوە !! سزای من ئەوە بوو کە دوای دووساڵ ڕۆتین و گلدانەوەی فایلەکەم لەکەرکوك , دواجار مافی ئەندامێتی سەندیکایان لێزەوت کردم و مانگی ڕابردوو فایلەکەیان بۆناردمەوە بەبێ ئەوەی شەرم لەوە بکەن کە پێشتر لەلایەن لیجنەکەی خۆیانەوە بەئەندامی کارا وەرگیرابوم و داواکاریەکەم ئیمزای قبوڵکردنی هەر پێنج ئەندامانی لیجنەکەیانی لەسەرە , بەم جۆرە (شێرەکوڕانە) تۆڵەی خۆیان لەمن سەندەوە .!! من کە ئەم کەیسەی خۆم لێرەدا ئەخەمە ڕو ئەمەویت وەك نمونەیەکی کردەوەو ڕفتاری ئەم بەڕێزانە نیشانی بدەم کە چۆن هەڵسوکەوت لەگەڵ

هاوپیـشەیەکی خۆیانـدا ئەکـەن , لەسـزای ئـەوەی ڕەخنەیـەکی هـەبووە لەگەندەڵیـەکانیان , ئەمـەش بـەس لەبـەر ئـەوەی خوێنـەران سایکۆلۆجیەت و ڕفتاریانی بۆدەرکەوێت لە ئیدارەکردنی لقی کەرکوکدا , ئەگینا مەبەستم گلەی و سکالآنیە , چونکە لقێك سەرەتاکەی بەو جۆرە دەست پێبکات , چاوەڕوانی ئەنجامێکی لەوە باشتری لێناکرێت .

لە نوسینەکەی کاك کامیلدا گەشبینیەکم بەدی کرد لەوەی کە ئەم برادەرانە بتوانن بەخۆیاندا بچنەوە , کاتێـك ئـەڵێت " هیـوادارم برایـانی لقی کەرکوکی سەندیکای ڕۆژنامە نوسان هەر خۆیان بەمەسەلەکەدا بچنەوە " , پیاچونەوەی چی بـەڕێزم ؟ لێـرە گەنـدەڵی ڕێکـەوتێك نیـە دەستێکی ناپاك کردبێتی و ئێستا ئاشکرا بوبێت , بەڵکو ستراتیژی کارکردنـە . مـن ئەپرسـم لـەچ کارێکی ئـەم لقـەدا گەنـدەڵی ئامادەییـەکی بەرچاوی نەبووە ؟ (بەستنی یەکەم کۆنفرانسیان , ئەندام وەرگرتنیان , ڕێکخسنی سەفەرەکان بۆدەرەوەی ولآت , دابەشـکردنی زەویـەکان) . چارەسەر بۆنەخۆشێك پێشنیار ناکرێت کەخۆی مەناعـەی نەمابێـت , لەوانەیـە پێـشنیارەکە گونجاوتر بوایـە گـەر بـەم بەڕێزانـەی ئێـستا ئیدارەی لق ئەکەن بوترایە , بەو دڵسۆزیەی خۆتانەوە ئیتر وازبهێنن لەئیدارەکردنی ئەم لقە و لێگەڕێن باڕۆژنامەنوسان خۆیان ستافێکی تر , بەهەڵبـژاردن و دور لەدامەزرانـدنی حیزبی بۆخۆیـان هەڵبـژێرن , کـەمن دڵنیـام وازهێنانەکـە تـەنها هـەنگاوێکی سـەرکەوتوانەیان ئـەبوو لەمێژووی بەڕێوەبردنی لقی کەرکوکی سەندیکای ڕۆژنامە نوساندا .